

2. Про психіатричну допомогу [Електронний ресурс] : Закон України від 22 лют. 2000 р. – № 1489-III // Право. Версія Проф.
3. Цивільний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 18 бер. 2004 р. – № 1618-IV // Право. Версія Проф.

Дубчак Л. С. Правовое регулирование предоставления лицу психиатрической помощи в принудительном порядке

В статье рассматривается сфера психического здоровья лица; анализируется законодательство, посвященное вопросам предоставления лицу различных видов психиатрической помощи в принудительном порядке в качестве разновидности дел особого производства в гражданском процессе Украины.

Ключевые слова: здоровье, психическое здоровье, психиатрическое освидетельствование, психиатрическая помощь, госпитализация в психиатрическое учреждение, особое производство

Dubchak L. S. Legal regulation of the provision of psychiatric care in a person forcibly

In the article we consider a mental health of a person; analyzes legislation focusing on providing various types of individual mental health care to enforce a variety of cases of special proceeding in a civil trial in Ukraine.

Key words: health, mental health, psychiatric examination, psychiatric care, hospitalization in a psychiatric institution, special production.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ НАУКИ

Копилова М. А.

Київський національний університет внутрішніх справ

ТИПОЛОГІЯ ОСІБ, ЩО ВЧИНЯЮТЬ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ НА КУРОРТАХ ПІВДЕННО-СХІДНОГО УЗБЕРЕЖЖЯ АР КРИМ

Стаття присвячена дослідженню особи злочинця, що вчиняє злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим. Робота базується на основі аналізу кримінальних справ про злочини проти власності та статистичних даних про засуджених судами м. Феодосія.

Ключові слова: курорт, регіон, злочини проти власності, типологія осіб.

Однією з важливих кримінологічних проблем є вивчення особи злочинця, оскільки запобігання злочинам можливе лише за умови глибокого, всебічного вивчення тих, хто порушує кримінальний закон. Дослідження особи злочинця, що вчиняє злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, здійснювалося на основі аналізу кримінальних справ про злочини проти власності та статистичних даних про засуджених з 2004 до 2008 р. судами м. Феодосія. Воно базується на загальних теоретичних положеннях кримінологічної науки про особу злочинця.

Проведеним дослідженням було встановлено, що серед засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності переважають особи чоловічої статі. Так, частка жінок, які вчинили грабіж на території південно-східного узбережжя АР Крим коливається від 4 % у 2004 році, до 10 % у 2006 та до 2 % у 2008 році. Щодо розбійних нападів, то питома вага жінок, які їх скоїли не перевищує 10 %. Достатньо тривожними є дані про те, що частка жінок, які вчиняють злочини проти власності на досліджуваній

території не лише залишається незмінною, а й у деяких випадках зростає (наприклад, крадіжки, шахрайства). Протягом 2004-2007 років питома вага жінок, які вчинили крадіжки не перевищувала 10 %, але у 2008 році сягнула 15 %. Ще складніша ситуація з шахрайствами, де частка жінок складає 13 % у 2004 році, 15 % у 2007 році та 12 % у 2008 році. Такі статистичні дані насторожують, адже вони свідчать про збільшення злочинних проявів серед жінок, що є особливо небезпечним, адже жіноча злочинність є ніби показником духовності суспільства, ставлення його до базових загальнолюдських цінностей. Саме тому будь-які відхилення в поведінці жінок мають негативні наслідки, які відображаються на сім'ї, пагубно впливають на підростаюче покоління і у результаті на суспільство в цілому.

Дані, які ми отримали у процесі дослідження вікової характеристики злочинців, що посягають на власність, виглядають так: у 2004 р. із 519 осіб, засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності 12 % складають неповнолітні, 66 % особи у віці від 18 р. до 35 р. та 22 % особи старшого віку (від 35 р.); у 2005 р. із 445 осіб, засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності 11 % складають неповнолітні, 74 % – особи у віці від 18 р. до 35 р. та 15 % особи старшого віку (від 35 р.); у 2006 р. із 385 осіб, засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності 10 % складають неповнолітні, 74 % – особи у віці від 18 р. до 35 р. та 15 % особи старшого віку (від 35 р.); у 2007 р. із 323 осіб, засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності 9% складають неповнолітні, 73 % – особи у віці від 18 р. до 35 р. та 17 % особи старшого віку (від 35 р.); у 2008 р. із 273 осіб, засуджених судами м. Феодосія за злочини проти власності 9 % складають неповнолітні, 72 % – особи у віці від 18 р. до 35 р. та 19 % особи старшого віку (від 35 р.).

З наведених даних можна зробити висновок, що найбільшу групу представляють особи молодого віку, а саме від 18 р. до 35 р. Проте насторожує той факт, що злочини проти власності вчиняють неповнолітні. Хоча їх кількість останніми роками і зменшилась, проте останні два роки відсоток неповнолітніх, які вчиняють злочини проти власності стабільно тримається на 9%. Практика показує, що злочинності неповнолітніх властивий високий рівень латентності, а також ряд злочинів проти власності вчиняються особами, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Серед неповнолітніх злочинців, як і серед дорослих, абсолютна більшість – особи чоловічої статі. Щодо осіб старшого віку, що вчиняють злочини проти власності, вікова картина набуває хвилеподібного характеру. У 2005 р. у порівнянні з 2004 р. спостерігається різке зменшення кількості осіб старшого віку, що вчиняють злочини проти власності, проте до 2008 р. їх кількість поступово зростає і майже досягає рівня 2004 року. Отже, злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим вчиняють особи молодого, найбільш активного та працездатного віку.

У цілому серед засуджених за злочини проти власності переважають люди, що здобули лише загальнообов'язкову середню освіту, або закінчили профтехучилища. Через низький рівень освіти такі особи не знаходять високооплачуваної роботи або не знаходять її взагалі, що стає однією з причин становлення особи на злочинний шлях.

Низький рівень культури серед осіб, що вчиняють злочини проти власності, перш за все зумовлений примітивними інтересами, потягом до егоїстичного задоволення особистих потреб без врахування соціальних норм, прийнятих у суспільстві. Звичайно, що досягненнями культури більшість злочинців цікавиться мало. Хоча необхідно відзначити високий освітній, культурний та кваліфікаційний рівень шахраїв. За цією ознакою вони значною мірою відрізняються від інших злочинців, що вчиняють злочини

проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим. Це також має значення для попередження цих злочинів шляхом проведення індивідуальних профілактичних заходів серед конкретних осіб. Цей фактор також є важливим для розслідування та розкриття злочинів даної категорії.

Дослідження соціального статусу осіб, які вчинили злочини проти власності, показало, що у структурі злочинців спостерігається висока питома вага безробітних. Перш за все, на нашу думку, це обумовлено особливостями економічного розвитку курортного регіону, відсутності виробничої сфери та великої залежності достатку населення від сезону відпочинку.

Не отримавши повноцінного виховання багато злочинців мають труднощі у побудові власної сім'ї. Саме тому переважна більшість осіб, які вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, не мали сім'ї або їхні сім'ї розпалися. У зв'язку з цим можна обґрунтовано припустити, що останнє пов'язано їх асоціальним способом життя. Особа, що позбавлена нормальних взаємовідносин шукає односторонніх, які також мають асоціальні орієнтації. Аналіз даних, що характеризують ступінь організованості осіб, що вчиняють злочини проти власності, свідчить про те, що переважна більшість злочинів вчиняються групою осіб. Питома вага злочинів, що були вчинені групою осіб, серед усіх злочинів розслідуваних ОВС південно-східного узбережжя АР Крим складає: 2004 р. – 17,1 %, 2005 р. – 13,2 %, 2006 р. – 14,7 %, 2007 р. – 11,3 % 2008 р. – 14,2 %. Найбільш це є характерним для грабежів та розбоїв.

У цілому на території південно-східного узбережжя АР Крим питома вага рецидивної злочинності коливається у межах 22,2-32,4% від усіх злочинів загальнокримінальної спрямованості. Рецидив злочинів проти приватної власності зустрічається досить часто. Це зумовлено тим, що особа злочинця, яка вчиняє злочини цієї категорії має стійкі антисуспільні орієнтації, що формувались протягом усього життя, а з відбуванням покарання лише закріпились. Ця обставина також пов'язана із зниженням попереджувально-виховного впливу існуючої системи виконання покарань, зменшенням можливості надання допомоги особам, які звільнились з місць позбавлення волі, пройти період реабілітації, працевлаштуватися тощо. На даний час існує велика проблема з працевлаштуванням раніше судимих осіб. Переважна більшість підприємств стали приватними і їх власники просто не бажають і, навіть, бояться працевлаштувати на них осіб з кримінальним минулим. Людина, яку суспільство свідомо позбавило можливості заробити кошти для проживання законним шляхом, знову повертається на злочинний шлях.

Щодо психологічної характеристики осіб, які вчиняють злочини проти власності, слід відмітити, що їм притаманні такі загальні морально-психологічні ознаки: – одностороння примітивно-споживча орієнтація, – перебільшене уявлення про місце матеріальних благ у житті людини, – негативне ставлення до інтересів суспільства і окремих громадян, – низький рівень пристосування до соціального середовища, – зневажливе ставлення до багатьох його цінностей.

Проаналізувавши вказане, можна визначити, що злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим вчиняються переважно місцевим населенням чоловічої статі, віком від 25 до 35 років, з низьким рівнем освіти, громадяни України, неодружені (або розлучені) та безробітні. Звичайно такий висновок не може бути шаблоном у визначенні злочинця, але дає можливість спрямувати профілактику на певне коло осіб.

Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим не буде повною без визначення типових ознак притаманних даній категорії злочинців. Існує тісний зв'язок між типологією та структурою особи. Для того, щоб більш глибоко дослідити особу злочинця і її структуру, необхідно її пізнати і типове у цій особі, зокрема.

Дослідження особи злочинця – важлива і необхідна передумова науково-обґрунтованого запобігання злочинній поведінці. Дуже важливо запобігти становленню особи на злочинний шлях. Займаючись запобіганням злочинності, дуже важливо виявити злочинця, але ще важливіше, установити того, хто реально здатен вчинити злочин, але ще не дійшов до злочину. Для того, щоб запобіжний вплив був цілеспрямованим та ефективним, виникла необхідність у проведенні типологізації осіб, які вчиняють злочини.

Слід відмітити, що проблема типології злочинців з'явилася у кримінології дуже давно. До сьогодні не існує єдиного підходу до виділення критеріїв, відповідно до яких проводилась би типологізація. Проте, традиційно, ще за радянського періоду, у основу кримінологічної типології закладаються три групи ознак, що відображують: а) ступінь криміногенного викривлення особистісних характеристик; б) характер такого викривлення; в) соціальну генезу становлення особи на злочинному шляху [1, с. 294].

Розглянемо першу типологічну підставу – ступінь криміногенного викривлення особистісних характеристик. Основою для поділу осіб на типи є їх ставлення до порушення суспільних відносин. Використовуючи типологію, що була запроваджена О. Б. Сахаровим [2, с. 50-54], можна виділити наступні типи осіб, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим:

1. Випадковий – особа, яка вперше скоїла злочин (крадіжку, грабіж) через випадковий збіг обставин при загальній позитивній спрямованості особи. На території південно-східного узбережжя АР Крим 9 % осіб, які вчиняють злочини проти власності слід віднести до випадкового типу. Даному типу притаманний стійкий рівень правосвідомості, а злочини вчиняють через тиск життєвих обставин. Особи даного типу вчиняють злочинні діяння у стані сильного душевного хвилювання, що було викликано неправомірними чи провокуючими діями потерпілого.

2. Ситуаційний – особа, яка вчинила злочин (крадіжку, грабіж) через негативний збіг обставин при загальній позитивній спрямованості особи. 28% осіб, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, слід віднести до даного типу злочинця.

3. Нестійкий – особа, яка вчинила злочин вперше, але раніше допускала вчинення аморальних проступків чи правопорушень. Близько 17% злочинців, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим відносяться до нестійкого типу злочинців. Цей тип не має будь-яких стійких чи значних деформацій. Даному типу притаманна як негативна, так і позитивна спрямованість особи. У зв'язку з цим, особам нестійкого типу притаманна суперечливість дій, що може стати поштовхом до ослаблення чи навпаки посилення криміногенності, оскільки між злочином і особою завжди є “привід”, особистісна інтеграція якого призводить, або не призводить до вчинення злочину.

4. Злісний – особа, яка неодноразово вчиняла злочини, у т.ч. тяжкі злочини чи раніше судима. Наприклад, грабіжники чи особи, які вчиняють розбійні напади. 11% осіб, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, слід віднести до даного типу злочинця.

5. Недбалий – у даному типі переважає позитивна спрямованість особи, але доля негативного спрямування існує. Недбалому типу притаманне легковажне ставлення до соціальних норм, які регулюють поведінку у суспільстві. На вказаній території 16% злочинців, які вчиняють злочини проти власності, можна віднести до недбалого типу.

6. Професійний – особа, яка “заробляє” кошти на проживання злочинним шляхом при стійкій негативній спрямованості особи. Наприклад, крадії, шахраї, вимагателі. Це самий небезпечний тип злочинця. Особи даного типу відрізняються правовим “нігілізмом”, низькою загальною культурою, антигромадською установкою. Цьому типу притаманний внутрішній потяг до вчинення повторних злочинів, він активний у знаходженні та створенні власними зусиллями ситуацій, які сприяють вчиненню злочинів. До професійного типу відносяться професійні злочинці, для яких характерний рецидив злочинів. Близько 8 % злочинців, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим відносяться до професійного типу.

7. Звичний – особа, яка неодноразово брала участь у конфліктах, особливо озброєних, і вчиняє злочини під впливом ситуації при загальній негативній спрямованості особи. Наприклад, особи, що вчиняють розбійні напади. До звичного типу злочинців можна віднести близько 11% осіб, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим. Для цього типу характерна значна деформація у структурі соціальної спрямованості, позитивний компонент слабо виражений, соціально-психологічні якості особи нестійкі та суперечливі. Злочинці даного типу мають дуже низький рівень правосвідомості, у них відсутні чіткі кордони між моральним та аморальним. Від професійного типу вони відрізняються тим, що для вчинення злочину злочинець звичного типу використовує переважно життєві ситуації.

За другою типологічною підставою – характером виявлення криміногенності – думки науковців щодо визначення типів осіб, що вчиняють злочини, розділились, що обумовлювалось різним розумінням категорії “характер”. Так, за мотивом вчинення злочину, було виділено типи насильницького, корисливого, насильницько-корисливого та необережного злочинця. А відповідно до критерію суб’єктивного ставлення особи до об’єкту посягання було виділено чотири типи осіб, які вчиняють злочини: 1) з негативно зневажливим ставленням до особи людини, її важливих складових і благ: життя, здоров’я, честі, гідності, спокою тощо; 2) з ігноруванням права власності, принципу розподілу матеріальних благ; 3) з індивідуалістичним ставленням до різних суспільних норм та настанов, до своїх обов’язків у суспільних відносинах; 4) майже те саме, але з легковажно-безвідповідальним ставленням, що веде до необережних злочинів [3, с. 6].

Для дослідження у даній роботі було обрано злочини проти приватної власності, а точніше крадіжки, грабежі, розбої, вимагання та шахрайства, які за мотивом вчинення злочину поділяються на корисливі та корисливо-насильницькі. У зв’язку з цим важко визначити до якого типу належать особи, які їх вчиняють. Для цього, на нашу думку, необхідно з’ясувати який саме мотив був головним. Проведеним дослідженням встановлено, що при вчиненні вказаних злочинів, більшість осіб (близько 85 %), що вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, мали на меті власне збагачення, тому їх можна віднести до корисливого типу. Проте, прагнення до збагачення і підвищення власного матеріального достатку не є протиправним. У цьому випадку має значення вибір засобів, якими досягається ціль. Хоча цей тип особи традиційно називається корисливим, але це скоріше моральна оцінка. Поняття “користь” у даному випадку означає загальну спрямованість особи і

вибрані нею засоби діяльності, а не лише мотив. Таким чином, типологізація за мотиваційним критерієм має дещо умовний характер. Тому можуть бути виділені й інші типи. У наведеній типології легко помітити, що вид злочину не завжди співпадає з типом особи злочинця.

За мотивом вчинення злочину можна також виділити такі типи злочинців, які вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим:

- самостверджуючий (2 %) – особа, для якої головним мотивом при вчиненні злочину є ствердження власного “Я”, своєї особистості на індивідуальному рівні, тобто заради себе чи заради групи, членом якої вона є.

- “ігровий” (2 %) – особа, головною рисою якої є прагнення до задоволення своєї потреби гострих відчуттів, ризику, гри.

- патологічний (1 %) – у даному випадку ми говоримо не про хворобу “клептоманію” – хворобливий потяг до заволодіння чужими речами, а про патологічне накопичення речей. Особи даного типу вчиняють злочини під впливом сприятливої ситуації, наприклад, доступність злочинного результату, провокуюча поведінка майбутнього потерпілого тощо.

- революційний (10 %) – домінуючим мотивом вчинення злочину є особиста неприязнь і навіть ненависть до тих, хто живе краще. Звичайно, цей мотив притаманний у мотиваційній сфері майже усіх злочинців, що посягають на приватну власність громадян, але для даного типу він один з головних.

Наступний критерій – суб’єктивне ставлення особи до об’єкту посягання. Відповідно до нього осіб, що вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, необхідно віднести до другого типу, тобто з ігноруванням права власності, принципу розподілу матеріальних благ.

За третьою типологічною ознакою – соціального генезу становлення особи на злочинному шляху, тобто характером кримінологічно значущої взаємодії особи із соціальним середовищем як у період вчинення злочину, так і у часі, що передував останньому [4, с. 29-32]. У цій групі об’єднані типології, що диференціюють осіб, що вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим, виходячи з “характеру взаємодії криміногенної особистості з різним ступенем прояву з факторами ситуації вчинення злочину чи тільки залежно від ступеня прояву криміногенних викривлень особистості” [5, с. 136]. За цим критерієм було виділено типи випадкового злочинця та криміногенного.

Криміногенний тип злочинця має такі різновиди: послідовно-криміногенний, ситуативно-криміногенний та ситуативний. Розглянемо їх детальніше:

• **Послідовно-криміногенний.** Цей тип формується у мікро середовищі, де норми моралі та права систематично порушуються. Злочин впливає із звичного стилю поведінки і обумовлюється стійкими антисупільними поглядами, соціальними установками особи. До послідовно-криміногенного типу слід віднести 30 % осіб, що вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим. Звичайно, ситуація, у якій вчиняється злочин, активно створюється самою особою;

• **Ситуативно-криміногенний.** Даний тип характеризується порушенням моральних норм і вчиненням правопорушень незлочинного характеру. Причиною ж злочинів, у більшості випадків, є несприятлива ситуація, тобто, у даному випадку, до злочину підштовхує мікро середовище та попередній стиль життя, наслідком якого і стає вчинення злочину. До ситуативно-криміногенного типу слід віднести 32 % осіб, що вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим;

• Ситуативний. Для цього типу характерним є незначна присутність “аморальних елементів” свідомості і поведінки такої особи і її мікро середовища. Злочини у даному випадку вчиняються під впливом ситуації, яка виникає не з вини особи, і у якій іншими суб’єктами порушуються встановлені норми поведінки. На відміну від випадкового злочинця така особа може виправдовувати у зазначеній вище ситуації свою та чужу поведінку, навіть аморальну. Також для даного типу є характерною ситуація гострої потреби, що викликає соціальне співчуття (хвороба дитини, для лікування якої необхідна значна сума грошей) або патологічна (алкоголізм, наркоманія). До ситуативного типу слід віднести 28 % осіб, що вчинили злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим.

Запобігання злочинності “являє собою найбільш дієвий шлях боротьби зі злочинністю перш за все тому, що забезпечує виявлення та усунення її коренів, витоків... дозволяє припинити задуману чи вже розпочату злочинну діяльність, не допускати настання негативних наслідків... дає можливість вирішувати завдання боротьби зі злочинністю найбільш гуманними способами, з найменшими втратами для суспільства, без включення на повну силу складного механізму кримінальної юстиції і без застосування такої форми державного примусу, як кримінальне покарання” [6, с. 5-6]. Наведена типологізація осіб, що вчиняють злочини проти власності на курортах південно-східного узбережжя АР Крим дозволяє визначити основні напрямки запобігання їх вчинення: - надання соціальної підтримки особам, які потрапили у складну життєву ситуацію (хвороба дитини, голод тощо); - профілактика алкоголізму та наркоманії; - покращення охорони матеріальних цінностей; - подолання кримінального професійного середовища, шляхом виявлення злочинів, удосконалення розшукової діяльності, покращення підготовки працівників оперативних служб, їх матеріального та технічного забезпечення, підвищення рівня розкриття злочинів, удосконалення правової бази боротьби з професійною злочинністю, забезпечення невідворотності покарання, перешкоджання розповсюдженню кримінальної ідеології та культури; - покращення виховної роботи з підлітками; - формування молодіжної політики держави; - розвиток системи правового виховання; - анти кримінальна контрпропаганда, розвінчання кримінальної романтики, споживчої патології; - зміцнення справедливості у суспільному устрої.

Використані джерела:

1. Курс советской криминологии. Предмет. Методология. Преступность и ее причины. Преступник. – М., 1985.
2. Личность преступника. – М., 1975.
3. Долгова А. И. Теоретические послылки и общая характеристика результатов длящегося криминологического изучения личности // Опыт криминологического изучения личности преступника : сб. науч. тр. Всесоюзный институт по изучению причин и разработке мер предупреждения преступности. – М., 1981.
4. Криминология. Учебник для вузов / под ред. В. Н. Бурлакова, В. П. Сальникова – СПб., 1998.
5. Лейкина Н. С. Личность преступника и уголовная ответственность. – Л., 1968.
6. Концептуальные основы развития государственной системы социальной профилактики правонарушений и предупреждения преступлений. – М., 1998.
7. Закалюк А. П. Курс сучасної української криминології: теорія і практика : у 3 кн. – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007.
8. Криминологія: довідник термінів, основні визначення, рекомендовані джерела : навчальний посібник / Колб О. Г., Яцишин М. М., Крикунов О. В. й інші / за заг. ред. О. Г. Колба, – Луцьк : РВВ “Вежа” Волинського державного університету імені Лесі Українки, 2007. – 466 с.

Копилова М. А. Типология лиц, которые совершают преступления против собственности на курортах юго-восточного побережья АР Крым

Статья посвящена исследованию лица преступника, который совершает преступления против собственности на курортах юго-восточного побережья АР Крым. Работа базируется на основе анализа уголовных дел о преступлениях против собственности и статистических данных о засужденных судами м. Феодосия.

Ключевые слова: курорт, регион, преступления против собственности, типология лиц.

Kopilova M. A. Tipologiya of persons, which commit crime against property on resorts of south-east coast ARE Crimea

The Article is devoted research of face of criminal which commits crime against a property on the resorts of south-east coast ARE Crimea. Work is based on the basis of analysis of criminal cases about crimes against property and statistical information about by the zasudzhenikh courts of m. of Feodosiya.

Key words: resort, region, crimes against property, tipologiya of persons.

Цибульський А. С

Київський національний університет внутрішніх справ

**ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ,
ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ПОРУШЕННЯМ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ
ДОРОЖНЬОГО РУХУ**

Стаття присвячена дослідженню стану автотранспортних злочинів в Україні, надана кримінологічна характеристика водіїв, які вчинили автотранспортні злочини. Автор визначив заходи загально-соціального та індивідуального запобігання злочинів, що пов'язані з порушенням правил безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: дорожньо-транспортні пригоди, порушення правил дорожнього руху, заходи запобігання.

Безпека дорожнього руху – актуальна проблема. З неперервним темпом розвитку автомобільного транспорту в Україні відбувається зростання та інтенсивність руху, ускладнюється процес забезпечення порядку та безпеки руху на автошляхах, вулицях міст та інших населених пунктів. Питання забезпечення безпеки руху автомобільного транспорту хвилюють не тільки окремі відомства та організації, але і всю громадськість нашої країни.

Значна увага, що приділяється проблемам дорожньої безпеки, не випадково. Справа у тому, що механічний транспорт, у тому числі і автомобільний, – велике благо для людства, але при неправильному користуванні він нерідко є джерелом тяжких, а підчас і трагічних наслідків. Українське законодавство визнає транспорт джерелом підвищеної небезпеки. Незважаючи на значний комплекс заходів, що приймаються з боку МВС України, Державною автомобільною інспекцією, іншими службами та відомствами, кількість злочинів, що пов'язані з порушенням правил безпеки дорожнього руху не зменшується.

Результати кримінологічного аналізу злочинності мають відігравати роль емпіричної бази для розробки загальнотеоретичних засад цієї науки, кримінологічних характеристик та заходів запобігання злочинів окремих видів [1].

Аналізуючи стан автотранспортних злочинів в Україні, необхідно враховувати і те, що частина злочинів статистикою не фіксується і має латентний характер. Протягом